

Lehiaren
Euskal Agintaritza
Autoridad Vasca
de la Competencia

TXOSTENA, LANKIDETZA PUBLIKO-PRIBATUARI ETA HORREK LEHIAN DUEN ERAGINARI BURUZKOA

LEA/AVC nº 411-PROM-2020

Aurkibidea:

I. ARLO PUBLIKO ETA PRIBATUAREN ARTEKO LANKIDETZAREN KONTZEPTUA	2
II. ARLO PUBLIKO ETA PRIBATUAREN ARTEKO LANKIDETZA MOTAK	5
1. Klusterrak	5
2. Teknologia Zentroak	6
III. LANKIDETZA PUBLIKO-PRIBATUA EAE-N	6
1. Klusterrak	6
A. Hegan, aeronautikako klusterra eta Euskadiko espazioa	7
B. ACICAE, Euskadiko Automobilgintza Klusterra	7
C. Gaia, Euskadiko Teknologia Elektronikoen eta Informazioaren Industrien Elkarte	8
D. Energia Klusterra, Sustapen eta Ikerketa Elkarte	8
E. Aclima, Euskadiko Ingurumen Industrien Klusterra	9
F. Cluspap, Euskadiko Paperaren Klusterra	10
G. Uniport Bilbao/Comunidad Portuaria	10
H. Euskal Herriko Itsas Foroa, Euskal Itsas Industria Sustatzeko Elkarte	11
I. Eraikune, Euskadiko Eraikuntzaren Klusterra	11
J. Cybasque, Euskal Herriko Zibersegurtasun Industrien Elkarte	12
K. Eiken, Euskadiko Ikus-entzunezkoen Klusterra	13
L. Acede, Euskadiko Etxearen Klusterra	13
M. MLC Its Euskadi, Mugikortasun eta Logistika Klusterra	13
N. Afm, Makina-erreminta Fabrikatzaileen Espainiako Elkarte	13
2. Teknologia Zentroak	13
A. - Neiker, Nekazal Ikerketa eta Garapenerako Euskal Erakundea	14
B. - CIC Energigune, Ordezko Energiaren Ikerketa Kooperatiboko Zentroa	14
C. CIC Biogune, Biozientzien arloko Ikerketa Kooperatiborako Zentroa	15
D. - BC3, Klima-aldaketa Aztergai	15
E. Gaiker	16
F. Tecnalia Research and Innovation	16
G. - Ceit, Ikasketa eta Ikerkuntza Teknikoen Zentroa	18
H. Lortek	19
I. Cidetec	19
J. Tekniker	19
K. Ideko	20
L. Ikerlan	20
M. CIC Biomagune, Biomaterialen arloko Ikerketa Kooperatiborako Zentroa	20

N. Polymat, Basque Center for Macromolecular Design and Engineering	21
IV. LANKIDETZA PUBLIKO-PRIBATUA ETA LEHIAREN DEFENTSA.....	22
1. Abantailak	22
2. Arriskuak	23
A. Informazio-trukeak	24
B. Hirugarrenen aurkako boikota.....	25
C. Baterako erosketak.....	26
D. Merkaturatzeko akordioak.....	27
3. Erakunde publikoen eginkizuna	27
4. <i>Compliance</i> programak	28
V. KONKLUSIOAK	29
VI. I. ERANSKINA. LANKIDETZA PUBLIKO ETA PRIBATUKO JARDUNBIDE EGOKIEN DEKALOGOA.....	30
VII. II.ERANSKINA. EUSKAL AUTONOMAI ERKIDEOGKO KLUSTER, TEKNOLOGIA ZENTRO ETA ELKARTEEI BURUZKO TXOSTENA	31

Osoko bilkura:

Alba Urresola Clavero, presidentea

Rafael Iturriaga Nieva, bokala

Enara Venturini Álvarez, bokala

Ainara Herce San Martín, idazkaria

Lehiaren Euskal Kontseiluak (aurrerantzean, LEK), aipatutako kideak bertan direla, 2020ko abenduaren 29ko bileran, lankidetzaren publiko-privatuari eta horrek lehia askean duen eraginari buruzko txosten hau onartu du, Lehiaren Euskal Agintaritzari buruzko otsailaren 2ko 1/2012 Legeak¹ 3.3.b) artikuluan erakunde horri esleitzen dion eskumena baliatuz: "Sektoreei buruzko txosten orokorrak egitea, gaitasun bat zuzentzen edo hobetzen laguntzen dutenak".

I. ARLO PUBLIKO ETA PRIBATUAREN ARTEKO LANKIDETZAREN KONTZEPTUA

1. Ez dago definizio bakarra lankidetzaren publiko-privatuaren kontzeptuari buruz. Europako Batzordeak, 2004ko Liburu Berdean², onartu zuen kontzeptu horrek ez zuela definiziorik erkidegoaren eremuan, baina adierazi zuenez, oro har, honako honi

1

https://www.competencia.euskadi.eus/contenidos/informacion/legislacion_normativa/es_normativ/adjuntos/Ley%201-2012.pdf

² Europako Batzordea, *Europar Batasuneko gaietan kontratazio eta kontzesio publikoetarako lankidetzaren publiko-privatuari buruzko Liburu Berdea*, 2004.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/94a3f02f-ab6a-47ed-b6b2-7de60830625e/language-es>

lotzen zitzaion: "agintaritza publikoen eta enpresa-munduaren arteko lankidetzeta-modu desberdinak, azpiegitura baten edo zerbitzu baten finantzaketa, eraikuntza, berrikuntza, kudeaketa edo mantentzea bermatzeko".

2. Aipatutako Liburu Berdearen arabera, lankidetzeta publiko-pribatuko eragiketen ezaugarriak honako hauek dira:

- Erlazioaren iraupen erlatiboki luzea, egingo den proiektuaren hainbat alderditan bazkide publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzeta eskatzen duena.
- Proiektua finantzatzeko modua, hein batean sektore pribatuak bermatzen duena, batzuetan hainbat parte-hartzailearen arteko antolaketa konplexuaren bidez. Hala ere, finantzaketa pribatua finantzaketa publikoarekin osa daiteke, eta hori oso handia izan daiteke.
- Operadore pribatuaren zeregin garrantzitsua, proiektuaren hainbat etapatan parte hartzen baitu (diseinua, gauzatzea, betearaztea eta finantzatzea). Era berean, bazkide publikoak interes publikoaren, proposatutako zerbitzuen kalitatearen eta prezio-politikaren arloan lortu behar diren helburuak definitzen ditu batez ere, eta helburu horiek betetzen direla bermatzen du.
- Arriskuen banaketa bazkide publikoaren eta pribatuaren artean; azken horri transferitzen zaizkio sektore publikoak normalean jasan ohi dituen arriskuak. Hala ere, lankidetzeta publiko-pribatuko eragiketek ez dute nahitaez esan nahi bazkide pribatuak bere gain hartu behar dituenik eragiketetik eratorritako arrisku guztiak, ezta arrisku gehienak ere. Arriskuen banaketa zehatza kasuz kasu egiten da, alderdi bakoitzak arriskuak ebaluatzeko, kontrolatzeko eta kudeatzeko dituen gaitasunen arabera.

3. Munduko Bankuak, bestalde, 2018an, lankidetzeta publiko-pribatua honela definitu zuen: "Erakunde edo agintaritza publiko baten eta erakunde pribatu baten arteko kontratu-akordio oro, ondasun edo zerbitzu publiko bat emateko, non alderdi pribatuak arrisku eta kudeaketa-erantzukizun esanguratsuak hartzen baititu bere gain"³.

4. Definizio horiek, batez ere, alderdien arteko kontratu-loturei buruzko lankidetzetan oinarritzen dira, eta gehiago daude bideratuta Sektore Publikoko Kontratuei buruzko

---

World Bank, Procuring Infrastructure Public-Private partnerships, 2018:

Public-private partnership (PPP): Any contractual arrangement between a public entity or authority and a private entity for providing a public asset or service, in which the private party bears significant risk and management responsibility.

https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/sites/ppp.worldbank.org/files/documents/Procuring%20Infrastructure%20Public-Private%20Partnerships%20_2018_EN2_0.pdf

azaroaren 8ko 9/2017 Legeak obra-emakidako kontratutzat edo zerbitzu-emakidako kontratutzat hartzen duenera⁴.

5. 2012ko maiatzean, Ekonomia Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundeak (ELGA) elkarte publiko eta pribatuen⁵ gobernantzarako printzipioei buruzko Kontseiluaren gomendioa egin zuen. Bertan, hamabi gomendio jasotzen dira, hiru ekintza-ildo orokorretan banatuta:

- Esparru instituzional argia, aurreikusgarria eta legitimoa ezartzea, agintari eskudunek sustatua eta eta baliabide egokiez hornitua.
- Diruaren balio-printzipioetan oinarritutako lankidetzeta publiko-pribatuko ereduen hautaketa sustatzea. Hau da, gehiago eta hobea lortzea, kopuru bera ordainduta.
- Aurrekontu-prozesua gardentasunez erabiltzea, arrisku fiskalak murrizteko eta kontratazio-prozesuen zuzentasuna bermatzeko.

6. ELGAK berak 2015ean adierazi zuen gobernuek antolaketa-egitura berriak sustatu behar dituztela eta lankidetzetan oinarritu behar dutela arriskuak partekatzeko eta berrikuntzarako eskuragarri dauden informazioa eta baliabideak aprobetxatzeko⁶.

Erakunde horren iritziz, gobernuek gaur egun dituzten arazo konplexuek lanerako modu berriak eskatzen dituzte. Modu berri horien artean daude lankidetzetan oinarritutako ikuspegiak, zeinetan integratzen baitira herritarren, gizarte zibilaren,

---

⁴ <https://www.boe.es/eli/es/l/2017/11/08/9/con>

14. artikulua. Obra-emakidako kontratua.

1. Obra-emakidako kontratuaren bidez, emakidadunak aurreko artikuluan aipatzen diren prestazioetako batzuk emango ditu, lehenik bazeuden eraikuntzak berriztatzea eta konpontzea barne, bai eta eraikitako elementuak kontserbatzea eta mantentzea ere. Emakidadunaren aldeko kontraprestazioa obra hurrengo laugarren apartatuan ezarritakoaren bidetik ustiatzeko eskubidea izaten da, ez besterik, edo eskubide hori izatekoa eta prezioa jasotzekoa. (...)

15. artikulua. Zerbitzu-emakidako kontratua.

1. Zerbitzu-emakidako kontratua halako kontratu bat da non haren indarrez botere adjudikatzailer batek edo batzuek kostu bidez adjudikatzen baitiete pertsona bati edo batzuei, naturalak zein juridikoak izan, zerbitzu bat –botere adjudikatzailer horien titulartasuneko edo eskumeneko– kudea dezaten, haren ordaina izanik edo kontratuaren objektua diren zerbitzuak ustiatzeko eskubidea, edo eskubide hori izatea eta harekin batera prezio bat jasotzea. (...)

⁵ Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), *Recommendation of the Council on Principles for Public Governance of Public-Private Partnerships*, 2012
<https://www.oecd.org/governance/budgeting/PPP-Recommendation.pdf>

⁶ Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), *The Innovation Imperative in the Public Sector, Setting an Agenda for Action*, 2015:

Working together solves problems

Governments must advance new organisational structures and leverage partnerships to enhance approaches and tools, share risk and harness available information and resources for innovation.

The complex problems faced by governments today require new ways of working. These include approaches based on collaboration and partnership, which integrate the vital perspectives of citizens, civil society, academia and business, as well as exchange within the public sector.

<https://read.oecd.org/10.1787/9789264236561-en>

mundu akademikoaren eta enpresen bizi-ikuspegiak, bai eta sektore publikoaren barruko trukea ere.

7. Horregatik, gehiago zehaztu behar da lankidetzaren publiko-pribatuaren definizioa, haren izaera errazago atzemateko. Donahue eta Zeckhauser⁷ egileen ustez, lankidetzaren publiko-pribatua diskrezionalitatearen partekatzen denean agertzen da, eta honela definitzen dute: "Arretaz egituraturako akordioak, diskrezionalitate partekatutako arabera gaitasun publikoak eta pribatuak uztartzen dituztenak"⁸..

8. Bestalde, Nazio Batuen Garapen Jasangarriari buruzko ekimenari lotuta, 2015eko irailaren 25ean, munduko liderrek helburu orokor batzuk hartu zituzten pobrezia desagerrarazteko, planeta babesteko eta guztiontzako oparotasuna bermatzeko, garapen jasangarriko agenda berri baten parte gisa. Helburu bakoitzak helburu espezifikoak ditu, datozen 15 urteetan lortu behar direnak.

Garapen Jasangarriko 17. helburuak, hain zuzen ere, aliantza publiko eta pribatuak sustatzen ditu. Helburu hori lortzeko, funtsezkoa da aliantzak egitea planetako eragileen artean (gobernuak, sektore pribatua eta gizarte zibila), eta agenda berria horien guztien politiken eta jardueren erdigunean jartzea. Aliantza horiek printzipio eta balio berberetan oinarrituta eraiki behar dira, eta helburu komunak izan behar dituzte. Eragile bakoitzak bere esperientzia eta ezagutzak eman behar ditu, denen artean garapen-agenda berria lortzeko.

II. ARLO PUBLIKO ETA PRIBATUAREN ARTEKO LANKIDETZA MOTAK

1. Klusterrak

9. Michel Porter ekonomialariak "kluster" kontzeptua zabaldu zuen 1990ean *The Competitive Advantage of Nations* liburuan,⁹ eta honela definitu zuen: elkarren artean konektaturako konpainien eta elkartutako erakundearen talde bat, ingurune geografiko hurbilekoak, eremu jakin batekoak eta ezaugarri komun eta osagarriez lotuta

---

⁷ Donahue, J. y Zeckhauser, R. *Public-private collaboration*. The Oxford Handbook of Public Policy (p. 496-525). 2006. Oxford: Oxford University Press.

⁸Hauek aipatua: Alsina, Victoria eta González de Molina, Eduardo. *La colaboración público-privada como vector de innovación: casos de éxito en España*. Pertsonak eta Antolakunde Publikoak Kudeatzeko Euskal Aldizkaria, IVAP, 3/2019 zenbaki berezia, (122-139 orrialdeak).

Porter, Michael E., *The Competitive Advantage of Nations*, Free Press, New York, 1990.

daudenak, azken produktuen edo zerbitzuen enpresak, hornitzaileak, finantza-erakundeak eta lotutako industriren enpresak barne¹⁰.

10. Enpresentzat, kluster baten parte izateak esan nahi du ahalmena dutela haien artean koordinatzeko, sektorearentzat garrantzitsua den informazioa eskuratzeko, ezagutza eta aukerak trukatzeko, beren kasa nekez gauzatu litzaketen proiektutan kolaboratzaileekin lan egiteko, eta nazioko eta nazioarteko ikusgarritasuna izateko¹¹.

2. Teknologia Zentroak

11. Ekainaren 23ko 109/2015 Dekretuak, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sarearen¹² osaera arautzeari eta eguneratzeari buruzkoak, 3.2.g) artikuluan definitzen ditu Teknologia Zentroak: ikerketa-entitateak, gehienbat, teknologia sortu, garatu eta EAEko enpresa-ehunari transferitzen diotenak.

Agindu horrek honela sailkatzen ditu erakunde horiek: **Foku Anitzeko** Teknologia Zentroak, I+G jarduerak hainbat teknologiatan eta ekonomia- edo enpresa-sektoretan garatzen dituztenak, eta Teknologia Zentro **Sektorialak**, I+G jarduerak sektore ekonomiko edo enpresa-sektore jakin batean gauzatzen dituztenak.

12. Teknologia-zentro pribatuen finantzaketa pribatua zentroko diru-sarrerara guztien % 35ekoa edo hortik gorakoa izango da, eta enpresa-ordezkaritza gobernu-organoetan % 50ekoa edo hortik gorakoa.

III. LANKIDETZA PUBLIKO-PRIBATUA EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAN

1. Klusterrak

13. EAEn honako kluster hauek daude¹³:

- Hegan, Euskal Autonomia Erkidegoko Aeronautika eta Espazioko Klusterra
- Acicacae, EAEko Automobilgintza Klusterra
- Gaia, Euskadiko Teknologia Elektronikoen eta Informazioaren Industrien Elkarte
- Energia Klusterra, Sustapen eta Ikerketa Elkarte

¹⁰ <http://actualidadempresa.com/cluster-definicion-objetivo-beneficios-y-desarrollo/>

¹¹ <https://www.spri.eus/es/ris3-euskadi/politica-de-clusters/>

¹² <https://www.euskadi.eus/y22-bopv/es/bopv2/datos/2015/07/1503170a.shtml>

¹³Zerrenda honetan estatutuak aztertu ahal izan zaizkien klusterrak baino ez dira jasotzen.

- Aclima, Euskadiko Ingurumen Industrien Klusterra
- Cluspap, Euskadiko Paperaren Klusterra
- Uniport Bilbao/Portu Komunitatea
- Euskal Herriko Itsas Foroa, Euskal Itsas Industria Sustatzeko Elkarte
- Eraikune - Euskadiko Eraikuntzaren Klusterra
- Cybasque, Euskal Herriko Zibersegurtasun Industrien Elkarte
- Eiken, Euskadiko Ikus-entzunezkoen Klusterra Elkarte
- Acede, Euskadiko Etxearen Klusterra
- MLC Its Euskadi, Mugikortasun eta Logistika Klusterra
- Afm, Makina-erreminta Fabrikatzaileen Espainiako Elkarte

14. EAEko kluster guztiek elkartearen forma juridikoa dute, eta Elkartzeko eskubidea arautzen duen martxoaren 22ko 1/2002 Lege Organikoaren¹⁴ eta Euskadiko Elkarteei buruzko ekainaren 22ko 7/2007 Legearen¹⁵ mende daude.

A. Hegan, aeronautikako klusterra eta Euskadiko espazioa

15. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuetan:

Nazioko eta nazioarteko aeronautikako merkaturako ondasunak, produktuak eta zerbitzuak hornitzen dituen industria-, lanbide-, teknologia- eta ikerketa-ehunaren garapena indartzeko, sustatzeko eta bultzatzeko beharrezkotzat jotzen diren ekintza guztiak egitea, **inplikaturako eragile sozial eta instituzionalen** arteko ahalik eta koordinazio eta sinergia handiena lortuz, euskal aeronautikako azpisektore estrategikoaren maila nazioarteko aintzatespen-kotetara igoz, gure ekonomia indartzen lagunduz eta espezializazio handiko lanpostuen sorrera, gure gizartearen garapen zientifiko eta tekniko eta gure industriaren birmoldaketa bultzatuz etorkizun hobea eta balio handiagoa duten jardueretara.

16. Ez du berariaz aurreikusten kideen artean organismo edo erakunde publikoak sartzea, baina ez du debekatzen.

B. Acicac, Euskadiko Automobilgintza Klusterra

17. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuetan:

Euskadiko automobilgintza-sektorearen lehiakortasuna hobetzea, industria horrekin lotutako eragileen arteko lankidetzaren bidez.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

¹⁴ <https://www.boe.es/eli/es/lo/2002/03/22/1/con>

¹⁵ https://www.euskadi.eus/web01-a2aderre/es/contenidos/ley/bopv200703902/es_def/index.shtml

- Automobilgintzaren euskal sektorearen ikuspegi estrategikoa hobetzea.
- Merkatu eta bezero berrietara iristen laguntzea.
- Enpresa bazkideen arteko lankidetzak sustatzea hainbat arlotan.
- Prestakuntza eta kudeaketa-eredu aurreratu berriak sustatzea.
- Tokiko, estatuko eta Europako proiektuak erakartzea, sektoreari balioa emateko.

18. Berriaz aurreikusten du enpresa publikoak eta zuzenbide publikoko erakunde eta korporazioak izan daitezkeela bazkide laguntzaileak edo atxikitako bazkideak (hitzarekin, baina botorik gabe).

C. Gaia, Euskadiko Teknologia Elektronikoen eta Informazioaren Industrien Elkartea

19. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuetan:

- Sektorearen eta enpresen hazkundera eta lehiakortasuna sustatzea, horien garapena faktore guztietan babestuz: Merkatua eta konponbideak, Ezagutza eta teknologia, eta Talentua eta profesionalak.
- Elkartutako enpresen interesak defendatzea eta interes-talde sektorialen aurrean ordezkatzeko.
- Ordezkatutako ezagutzaren eta teknologien erabileran gizarte-garapena erraztea.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- I+G+i eta espezializazioa sustatzea enpresa-jardueran
- Berrikuntza kolaboratzailea bultzatzea enpresen artean eta interes-taldeekin
- Prestakuntza-jarduerak diseinatu eta koordinatzea, sektoreko profesionalen enplegarritasunerako.
- Azpiegitura sektorialak sortzen laguntzea.

20. Ez du berriaz aurreikusten kideen artean organismo edo erakunde publikoak sartzeko, baina ez du debekatzen.

D. Energia Klusterra, Sustapen eta Ikerketa Elkartea

21. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuetan:

Elkarteko bazkide diren enpresen lehiakortasuna hobetzea, energiaren alorreko teknologien, konpetentzien eta merkatuen inguruko jardueretan lankidetzak bultzatuta.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Energiaren arloko ikerketa-, garapen- edo berrikuntza-proiektuak abian jar daitezela sustatzeko jarduerak, "Energia Klusterrari" lotutako erakundearen parte hartzearekin, bai eta proiektu horiek finantzatzeko iturriak lortzea ere.

- Energiaren sektorearen, haren eremu espezifikotako baten edo harekin lotutako industrien egoeraren ezagutzan sakontzera bideratutako azterlanak eta ikerketak norberaren kontura egiteko edo enkargatzeko jarduerak, bai EAEn bai elkartekideentzat interesgarriak diren beste eremu geografiko batzuetan.
- Sektore publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzaren sustatzeko jarduerak, energiaren munduari eragiten dioten edo harekin erlazionatzen diren elkarren intereseko gaietan konponbide bateratuak lortzeko.
- Merkatu nazionalan edo nazioartekoetan elkartutako enpresen sustapen bateratuko jarduerak, hala maila sektorialean nola geografikoan, edo zuzenean bezero, programa edo ekitaldi interesgarrietan.
- Zaintza estrategikoko jarduerak, hau da, beren jardueraren teknologiko, industrial eta/edo komertzialetarako interes estrategikoa eta garrantzitsua duen informazioa detektatzea, aztertzea, tratatzea eta elkartekideei zabaltzea.
- Lantaldeak eratzea, non "ENERGIA KLUSTERRARI" lotutako erakundeek parte hartuko baitute, informazioa trukatzeko, aukerak aztertzeko, proposamenak egiteko eta/edo lankidetzaren hitzarmenak adosteko.

22. Berriaz aurreikusten du klusterreko bazkide izan daitezkeela bere helburuak eta jarduerak hobeto garatzen lagun dezaketen erakunde publikoak.

E. Aclima, Euskadiko Ingurumen Industrien Klusterra

23. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuaren:

Euskal ekoindustriaren eta ordezkatzeko duten ingurumen-sektoreko erakundearen lehiakortasuna hobetzeko beharrezkotzat jotzen dituen ekintzak egitea.

Horretarako, jarduerak hauek aurreikusten ditu:

- Indarrean dagoen Plan Estrategikoa abian jar dadin bultzatzea, behar diren lantalde edo batzorde sustatzaileak eratzuz.
  - Sektore publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzaren sustatzea, Euskadiko Ingurumen Industrien Klusterraren Elkarteari eta ordezkatzeko duten sektoreko erakundeek eragiten dieten elkarren intereseko gaietan konponbide bateratuak lortzeko.
  - EAEko enpresa-sektorean ingurumen-kontzientzia eta -erantzukizuna sortzen laguntzea.
- Mota guztietako jarduerak aurrera eramatea, elkartearen helburuak lortze aldera edo helburuok jabetzeko ahal izateko baliabideak batze aldera.
- Euskadiko Ingurumen Industrien Klusterraren eta ordezkatzeko duten sektoreko erakundearen, beste autonomia-erkidego batzuen edo herrialde interesgarrien egoeraren ezagutzan sakontzera zuzendutako azterketa- eta ikerketa-proiektuak enkargatzea.

24. Ez du aurreikusten bere kideen artean organismo edo erakunde publikoak sartzea; enpresak aipatzen dira soilik.

F. Cluspap, Euskadiko Paperaren Klusterra

25. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuetan:

Beren jarduera Euskal Autonomia Erkidegoan garatzen duten paperaren eremuko enpresen lehiakortasuna hobetzera bideratutako sustapen- eta azterketa-ekintzak egitea.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- CLUSPAP - PAPERAREN KLUSTERRAREN eremuan definitutako proiektuak abian jar daitezten sustatzea, bazkideei zerbitzuak emanez.
- CLUSPAP PAPERAREN KLUSTERRA osatzen duen industriaren eta harekin lotutako industrien egoeraren ezagutzan sakontzera zuzendutako azterketa- eta ikerketa-proiektuak norberaren kontura egitea edo enkargatzea, bai Euskadin, bai beste eremu geografiko interesgarri batzuetan.
- Sektore publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzaren sustatzea, Paperaren Munduari eragiten dioten edo harekin harremana duten eta bi alderdien interesekoak diren gaietan konponbide bateratuak lortzeko.

26. Ez du berariaz aurreikusten kideen artean organismo edo erakunde publikoak sartzea, baina ez du debekatzen.

G. Uniport Bilbao/Comunidad Portuaria

27. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuetan:

Bilboko portua, harekin lotutako industriak eta ingurune sozioekonomikoa modu iraunkorrean garatzea, honako hauen bidez:

- a) Portu-ingurunearen eta horrekin lotutako industrien lehiakortasuna etengabe hobetzea ahalbidetuko duten ekintzak bultzatzea.
- b) Portu-ingurunearen ezagutza eta irudia indartzea, gertuen duen eragin-eremuaren barruan eta hortik kanpo, eta portuaren eta haren enpresen merkataritza-kudeaketa indartzea eta sostengua ematea.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Bere jarduera guztietan berrikuntza sustatzea; besteak beste, honako ekintza hauek egin ahal izango ditu: plangintza, azterketa eta ikerketa, komunikazioa eta prestakuntza, koordinazioa eta bitartekaritza, dibulgazioa, sentsibilizazioa eta *lobby* jarduera, hobekuntza-ekintzen ezarpenaren ahalik eta adostasun eta konpromiso handiena lortzeko.
- Merkataritza-misioak antolatzea, egungo eta/edo balizko erabiltzaileei bisitak egitea, bisitak eta alderantzizko misioak jasotzea, sustapen-materiala sortzea, merkataritza-informazioa ematea eta, oro har, mota guztietako merkataritza- eta sustapen-ekintzak garatzea.
- Sektore publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzaren sustatzea, portuari eta horrekin lotutako industriei eragiten dieten eta bien interesekoak diren gaietan konponbide bateratuak lortzeko.

28. Berariaz aurreikusten du bere kideen artean organismo edo erakunde publikoak sartzea, bazkide instituzionalen kategoria sortuz. Bazkide instituzional horiek oinarri publikoko pertsona juridikoak dira, hala nola jarduteko edozein lurralde-eremutako administrazio publikoak, korporazio publikoak eta izaera publikoko gainerako erakundeak, zeinak, elkartearen helburuei aktiboki atxikita, beren gobernu-organoetan parte hartzen baitute, eta, gutxienez, bazkide arrunten kuota baino 12 aldiz gehiagoko ekarpen ekonomikoa beren gain hartzen baitute.

H. Euskal Herriko Itsas Foroa, Euskal Itsas Industria Sustatzeko Elkarte

29. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuetan:

Euskal Itsas Industriaren eragile guztien topagune bat eratzea, epe luzera iraunkorra izango den lehiakortasuna hobetzeko, eta, horrela, itsas kultura sustatzeko.

30. Berariaz aurreikusten du itsas sektorearekin zerikusia duten erakunde publiko edo pribatuak kide izan daitezkeela.

I. Eraikune, Euskadiko Eraikuntzaren Klusterra

31. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuetan:

- Euskadiko Eraikuntza Sektorearen lehiakortasuna garatzeko eta hobetzeko beharrezkotzat edo komenigarritzat jotzen diren ekintzak egitea.
- Erakuntza Sektoreari merkatu berrietan sartzeko bideak irekitzen laguntzea.
- Sektorean I+G+b sustatzea.
- Sektorearen iraunkortasun ekonomikoa, soziala eta ingurumenekoa hobetzeko jarduerak bultzatzea.
- Bazkideei ahalik eta informazio zabalena ematea, joera berriak, albisteak, estatistikak, txostenak eta interesgarritzat jo litekeen bestelako informazio oro ezagut ditzaten.
- Topagune izatea bazkideen artean etengabeko elkarrizketa errazteko, enpresen arteko lankidetzak bultzatzeko eta parte hartzeko espazioak sortzeko ezarritako estrategiak lantzeko eta bultzatzeko.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Arlo pribatuaren eta publikoaren arteko lankidetzak sustatzea.
- Proiektu garrantzitsuei ekiteko komenigarriak izan daitezkeen enpresa-elkartek edo enpresa-taldeak sustatzea.
- Lantaldeak eratzea, landu beharrezkotzat jotzen diren ekintza espezifiko guztiei buruz.
- Bazkideei aholkularitza ematea.
- Akordioak eta lankidetzak programak ezartzea proposatutako helburuak lortzeko komenigarritzat jotzen diren nazioko edo nazioarteko erakunde publiko edo pribatuekin.

- Eraikuntzaren sektoreari buruzko azterlanak eta analisiak egitea, kontratatzea eta sustatzea.
- Enpresa-lehiakortasuna hobetzeko sentsibilizazio-, informazio- eta prestakuntza-programa guztiak abian jartzea.

32. Berariaz aurreikusten du bere kideen artean erakunde publikoak eta administrazioak sartzea.

J. Cybasque, Euskal Herriko Zibersegurtasun Industrien Elkarte

33. Kluster horrek honako helburu hauek jasotzen ditu bere estatutuetan:

- Euskadin zibersegurtasunaren garapena sustatzea, Cybasqueren garapenaren bitartez.
- Bere helburuei erantzungo dien azpiegitura fisiko, teknologiko eta operatiboa edukitzea.
- Zibersegurtasunaren sektoreko teknologiak ematen duen ahalmena hedatzea hura aplikatzen beste sektore batzuetako enpresen artean: enpresak, administrazioak eta gizartea. Hedapena bereziki bideratzea sektore profesionalera eta gazteen segmentura.
- Euskadiko lurraldean pertsonen gaikuntza eta zibersegurtasuneko talentuaren kudeaketa sustatzea, sektoreak eskatzen dituen profesionalen falta dela eta.
- Cybasque iraunkortasun ekonomikoaren esparruan mantentzea.
- Cybasquen zibersegurtasunaren sektoreko enpresen arteko lankidetzaz-berrikuntzako jardura sustatzea, balio-katea osatuz eskaintza lehiakorragoa lortzeko.
- Cybasque zibersegurtasunaren sektoreko enpresen, beste enpresa batzuen, teknologia- eta prestakuntza-zentroen, erakundeen eta etorkizuneko erabiltzaile potentzialen arteko lankidetzaz-talde gisa eratzea, zibersegurtasuna aplikatzeko irtenbide bikainak elkarrekin diseinatzeko.
- Zibersegurtasunaren sektoreko estatuko eta nazioarteko beste elkarte batzuekin aliantzak egitea.
- Zibersegurtasunaren eta horren sustapenaren eremuan erreferente izatea lortzea.

Horretarako, jardura hauek aurreikusten ditu:

- Cybasquek bere segmentu objektiboan duen ahalmena zabaltzea, aurkezpen, jardunaldi, kanpaina eta abarren bidez.
- Zibersegurtasunaren arloan antolatutako ekitaldietan zuzenean parte hartzea.
- Zibersegurtasunaren sektoreko ekitaldietara joatea, hala eskatzen zaionean.
- Zibersegurtasunaren inguruan antolatzen diren enpresa eta erakundeen lankidetzaz erraztea.
- Cybasquen eguneratze operatiboak eta teknologikoak egitea, zibersegurtasunaren munduan erreferente izan dadin, betiere elkartearen jasagarritasun ekonomikoaren barruan.

34. Berariaz aurreikusten du zibersegurtasunaren sektorean hainbat ekintzaren bidez laguntzen duten erakunde publikoak bazkide izan daitezkeela.

K. Eiken, Euskadiko Ikus-entzunezkoen Klusterra

35. Kluster horren xedea eta helburua da Euskadin edukiak sortu eta banatzearekin zerikusia duten enpresen eta sektoreen garapena eta lehiakortasuna bultzatzea, enpresen arteko lankidetzan oinarritutako ekintza estrategikoen bidez.

L. Acede, Euskadiko Etxearen Klusterra

36. Kluster horrek etxetresna elektrikoen, osagaien eta zatien sektorearen ordezkari garrantzitsua biltzen du, balio-katea modu esanguratsuan barne hartuz.

M. MLC Its Euskadi, Mugikortasun eta Logistika Klusterra

37. Kluster horren xedea eta helburua da mugikortasun, logistika eta garraio-sistema adimendunen arloan lan egiten duten Euskadiko bazkide, enpresa eta eragileen lehiakortasuna bultzatzea.

N. Afm, Makina-erreminta Fabrikatzaileen Espainiako Elkarte

38. Kluster horrek fabrikazio aurreratuko teknologien sektorearen interesak defendatzen eta ordezkatzeko, eta erakundeekiko, elkarte profesionalekiko eta antzeko erakundeekiko harremanak sustatzen ditu, enpresen artekoak bereziki.

2. Teknologia Zentroak

39. EAEn teknologia-zentro hauek daude:

- NEIKER, Nekazal Ikerketa eta Garapenerako Euskal Erakundea
- CIC Energigune, Ordezko Energien Ikerketa Kooperatiboko Zentroa
- CIC Biogune, Biozientzien arloko Ikerketa Kooperatiborako Zentroa
- BC3, Klima-aldaketa Aztergai
- Gaiker
- Tecnalia Research and Innovation
- Ceit, Ikasketa eta Ikerkuntza Teknikoen Zentroa
- Lortek
- Cidetec
- Tekniker
- Ideko
- Ikerlan

- CIC Biomagune, Biomaterialen arloko Ikerketa Kooperatiborako Zentroa
- Polymat, Basque Center for Macromolecular Design and Engineering

40. Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sareko teknologia-zentroek, Eusko Jaurlaritzak, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako foru-aldundiek eta SPRI Taldeak, lankidetzaren hitzarmen baten bidez, Basque Research and Technology Alliance (BRTA)¹⁶ sortu dute, Euskadiren industria-erronkei erantzuteko eta teknologiaren ikerketan eta garapenean nazioarteko korporazio lider handiekin lehiatzeko.

A. - Neiker, Nekazal Ikerketa eta Garapenerako Euskal Erakundea

41. Zentro teknologiko horrek kapital erabat publikoa duen sozietate anonimoaren forma juridikoa du, eta EAEko¹⁷ sektore publikokoa da. Honako jarduerak egitea du helburu:

- Ondoren aipatzen diren arloei buruzko ikerketa garatzea eta azterlanak egitea: nekazaritza-, ur-, ingurugiro-arloko zientziei buruzkoak eta, oro har, baliabide naturalei buruzkoak, nekazaritza-, arrantza- eta elikadura-mailako teknologiak alde batera utzi gabe noski.
- Administrazio publikoei eta nekazaritza-, arrantza- eta elikadura-sektoreetako enpresei, ustiatzei eta industriei aholku teknikoak ematea.
- Nekazaritza-, arrantza- eta elikadura-sektoreetako teknika eta teknologia berriei profesionalak jabetzeko eta haiek aplikatzeko bide emango duten eta profesional mailakoak diren hezikuntza-, gaikuntza- eta espezializazio-prozesuak finkatzea.
- Kalitatearen kontrol-, segimendu- eta ebaluazio-jardunak garatzea eta nekazaritza-, arrantza- eta elikadura-produktuak egite-, eraldatze- eta komertzializatzeko jardunetako arauak eta baldintza teknikoak betetzen diren ala ez zaintzea.
- Nekazaritza-, arrantza- eta elikadura-produktuak sustatzeko eta haien publizitatea egiteko jardunak garatzea.

B. - CIC Energigune, Ordezko Energiaren Ikerketa Kooperatiboko Zentroa

42. Teknologia Zentro horren forma juridikoa Fundazioarena¹⁸ da, eta haren helburua eta xedea da energiaren teknologien esparruan industriaren interesekoak izango diren ikerketa zientifikoak egiteko eta teknologia garatzeko jarduerak sustatzea eta garatzea

¹⁶ https://www.brta.eus/index_es.html

¹⁷132/1988 Dekretua, maiatzaren 24koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak AZTI, AB sozietatea erosteko baimenari buruzkoa.

<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/es/bopv2/datos/1988/06/8801177a.shtml>

¹⁸9/2016 Legea, ekainaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzkoa.

<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/es/bopv2/datos/2016/06/1602528a.shtml>

eta beste entitate batzuekiko koordinazioa bultzatzea, Euskal Autonomia Erkidegoko energiaren estrategia teknologikoa sendotzeko.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Teknologia ikertu eta garatzea.
- Berrikuntzen berri zabaltzea eta teknologia besteen esku jartzea.
- Enpresa-kudeaketa eta laguntza tekniko berritzeko edonolako ekintzak burutzea.
- Prestakuntzako eta informazio teknikoko ekintzak sustatzea eta egitea.

C. CIC Biogune, Biozientzien arloko Ikerketa Kooperatiborako Zentroa

43. Teknologia zentro horrek elkartearen izaera du, eta haren helburua da biozientzien alorreko jakintza zientifiko eta teknologikoa sortzea, produzitzea, sustatzea, zabaltzea, aplikatzea eta ustiatzea, ikerketa eta garapen esperimentaleko jardura sistematikoen bitartez, eta prestakuntza, transferentzia eta emaitzei zabalkundea emateko jarduerak eginez sektore anitzetako gizarte-eragileekin eta eragile enpresarialekin, hirugarrenei irekita beti eta jardura bazkideei bakarrik mugatu gabe, Euskal Berrikuntza Sistemako eragileekin lankidetzan jardutea eta konektatuta egotea sustatuz, EAEko Administrazio Publikoak bultzatuta biozientziei buruz unean-unean indarrean dagoen estrategiarekin bat.

Horretarako, jardura hauek aurreikusten ditu:

- Oinarrizko ikerketa orientatua eta estrategikoa, une bakoitzean indarrean dagoen Ikerketa Estrategikoko Programan ezarritako ildoan arabera.
- Goi-mailako prestakuntza.
- Teknologia eta lotutako ezagutza transferitzea, ikerketaren emaitzak ustiatzeko eta, lehentasunez, elkartutako pertsonen eta erakundeek eta, oro har, gizarteak aprobetxatzeko.
- Bere helburuak betetzeko lankidetzaren hitzarmenak sinatzea beste zentro, erakunde publiko edo pribatu batzuekin, estatukoekin edo nazioartekoekin, edo horien sailekin, ikerketa-institutuekin, zerbitzuekin, fakultateekin eta, oro har, horien edozein atalekin, haien forma juridikoa edozein dela ere.
- Jardueren emaitzak zabaltzea
- Enpresa-ekimen berriak sustatzea

44. Berariaz aurreikusten du bazkide izan daitezkeela Elkartearen helburuak sustatzeko interesa duten pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatu guztiak.

D. - BC3, Klima-aldaketa Aztergai

45. Zentro teknologiko horrek elkartearen forma juridikoa du, eta klima-aldaketaren arloan bikaintasuneko ikerketa-zentro bat eratzea du helburu.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Klima-aldaketari buruzko oinarrizko ikerketa bideratua eta estrategikoa, diziplinartekoa, une bakoitzean indarrean dagoen ikerketa-programan zehaztuko dena.
- Goi-mailako prestakuntza klima-aldaketarekin lotutako alderdietan.
- Klima-aldaketarekin zerikusia duten gaiei buruzko jakintza hedatzea eta transferitzea, bazkideek eta oro har gizarteak jakintza hori balia dezaten.

46. Berariaz aurreikusten du bazkide izan daitezkeela Elkartearen helburuak sustatzeko interesa duten pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatu guztiak.

E. Gaiker

47. Teknologia-zentro horrek fundazioaren forma juridikoa du, eta haren xedea eta helburua da ikerketa zientifiko eta teknologikoko jarduerak eta berrikuntza teknologikoa bultzatzekoak sustatzea eta garatzea, baita garapen ekonomikoarekin zerikusia dutenak ere, industriarentzat oro har interesgarriak badira.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Ikerketa eta garapen teknologikoko proiektu eta programak erakarri, diseinatu, kudeatu, garatu eta gauzatzea, batez ere materialen teknologiek eta horien prozesuekin, ingurumen- eta birziklatze-teknologiek eta teknologia biologiko edo bioteknologikoekin zerikusia duten arloetan. Baita Euskadin teknologia garatzearen ondorioz Fundazioan sar litezkeenak ere.
- Enpresei teknologia beren lehiakortasuna hobetzeko tresna gisa erabiltzeko laguntza, bultzada eta erraztasunak ematea.
- Berrikuntzen berri zabaltzea eta teknologia besteen esku jartzea.
- Helburu jakinetarako komenigarriak diren kudeaketa-institutu eta -unitate guztiak sortzea, garatzea eta kudeatzea, hala nola analisi-, kalibratio- eta saiakuntza-laboretegiak, ziurtapen eta homologaziokoak, industria-segurtasunekoak, berrikuntzakoak eta prospektibakoak, Fundazioarekin berarekin edo beste pertsona juridiko batzuekin, bai eta enpresa berriak sortzea ere.
- Prestakuntza eta informazioko, dokumentazio-zerbitzuko, diseinuko eta antena teknologikoko jarduerak babestea, sustatzea eta gauzatzea.

F. Tecnalia Research and Innovation

48. Teknologia-zentro horren forma juridikoa fundazioarena da, eta haren helburu eta xedea teknologiari buruzko jakintza sortzen eta aplikatzen laguntzea da, era horretan enpresen lehiakortasuna areagotzeko teknologiaren eta berrikuntzaren arloan.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Funtsezko ikerketako edo ikerketa industrialeko proiektuak, garapen eta berrikuntza teknologikoko proiektu propioak edo enpresekin, unibertsitateekin eta ikerketa-zentro

publikoekin edo beste erakunde batzuekin lankidetzan egitekoak egitea, ezagutza teknologikoa sortu eta zabaltzeko.

- Enpresek edo izaera juridiko pribatuko beste erakunde batzuek zuzenean kontratatutako I+G+b proiektuak egitea, zentroak sortutako ezagutzaren aplikazioa maximizatzen.

- Estandarizatuta dauden edo ez dauden aholkularitza teknologikoko zerbitzuak egitea, hala nola: diagnostiko teknologikoa, bideragarritasun teknikoko azterlanak eta antzeko ezaugarriak dituzten beste batzuk.

- Hala eskatzen duten erakundeen eta enpresen behar teknologikoei erantzuna ematea, laguntza teknikoko zerbitzuak emanez, hala nola prestakuntza tekniko espezializatua, zaintza eta prospektiba teknologikoa, informazioaren hedapena eta ezagutzaren, teknologiaren eta berrikuntzaren kudeaketari lotutako antzeko beste zerbitzu batzuk.

- Ikerketako erakunde publiko eta pribatuen eta enpresen arteko ikerketa-emaitzen transferentzian laguntzea.

- Enpresen arteko elkarlaneko ikerketa sustatu eta garatzea, batez ere enpresa txiki eta ertainen artekoa.

- Teknologia enpresa-sektorerara transferitzea eta enpresetan jabetza industrial eta intelektuala sustatzea.

- Oinarri teknologikoko enpresak sortzea eta merkatuan finkatu daitezen bultzatzea;

- Enpresa-lehiakortasuna hobetzeko interesgarriak diren informazioa, ezagutza, aukera teknologikoa eta jardunbide egokiak zabaltzea.

- Enpresak, bereziki txikiak eta ertainak, nazioko zein nazioarteko interakzio-sare eta -foro iraunkorretan sar daitezen sustatzea, modu horretan nazioartekotzea, erakundeen ikaskuntza-prozesuak hobetzea eta plataforma teknologikoetan parte hartzea ahalbidetzeko.

- Fundazioaren helburuak behar bezala betetzeko komenigarriak diren erakundeak, institutuak, laborategiak eta kudeaketa-unitateak sortzea, garatzea, kudeatzea eta, hala badagokio, horietan parte hartzea.

- Enpresa-jarduera berriak sortzen laguntzea.

- Prestakuntzako eta informazioko, prospektibako eta antena teknologikoko eta dokumentazio-zerbitzuko, diseinuko eta laguntza teknologikoko ekintzak babestea, sustatzea eta gauzatzea.

- Nazioarteko lankidetzaren, ikerketaren, garapenaren eta berrikuntzaren inguruko era guztietako jarduerak garatzeko.

- Era guztietako erakunde publiko eta pribatuekin lankidetzan aritzea, fundazioaren helburuak betetzeko eta prestakuntza-jarduerak zabaltzeko.

- Azterlanak, analisiak, txostenak, irizpenak, peritu-txostenak, entseguak eta, oro har, beren ezagutza eta trebetasunen inguruan eskatzen zaien beste edozein jarduera egitea.

- Ikertzaileak eta teknologoak sustatzea, enpresetan inplikatu eta sar daitezen, industria-sarea hobetzeko eta modernizatzeko tresna gisa.

- Beste edozein jarduera, baldin eta haren emaitzak badira ezagutza teknologikoa eta, hura aplikatuz, enpresen maila teknologiko eta lehiakorra hobetzea, eta, horrela, lagundu badezakete enplegua sortzen, bizi-kalitatea hobetzen eta garapen iraunkorra eta hazkunde ekonomiko eta soziala lortzen.

G. - Ceit, Ikasketa eta Ikerkuntza Teknikoen Zentroa

49. Zentro teknologiko horren forma juridikoa elkartearena da, eta haren helburu eta xedea dira ezagutza teknologikoa sortzen eta aplikatzen laguntzeko jarduera eta ekimen guztiak egitea, irabazi-asmorik gabe, enpresek teknologiaren eta berrikuntzaren arloan duten lehiakortasuna garatzeko eta indartzeko, gizartearen onura orokorra sustatze aldera.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Funtsezko ikerketako edo ikerketa industrialeko proiektuak, garapen eta berrikuntza teknologikoko proiektu propioak edo enpresekin, unibertsitateekin eta ikerketa-zentro publikoekin edo beste erakunde batzuekin lankidetzan egitekoak egitea, ezagutza teknologikoa sortu eta zabaltzeko.
- Enpresek edo izaera juridiko pribatuko beste erakunde batzuek zuzenean kontratatutako I+G+b proiektuak egitea, ikastetxeak sortutako ezagutzaren aplikazioa maximizatzeko.
- Ikertzaile gazteak prestatzea ikerketa aplikatuko proiektuak egiteko eta doktorego-ikasketak sustatzeko.
- Lortutako emaitzak zabaltzea argitalpen zientifikoen bidez, nazioarteko kongresu eta bileretan komunikazioak aurkeztea, ikastaroak eta mintegiak ematea, etab.
- Estandarizatuta ez dauden aholkularitza teknologikoko zerbitzuak ematea, hala nola: diagnostiko teknologikoak, bideragarritasun teknikoko azterlanak eta antzeko ezaugarriak dituzten beste batzuk.
- Hala eskatzen duten erakundeen eta enpresen behar teknologikoei erantzuna ematea, laguntza teknikoko zerbitzuak eskainiz, hala nola prestakuntza tekniko espezializatua, zaintza eta prospektiba teknologikoa, bai eta informazioaren hedapena eta ezagutzaren, teknologiaren eta berrikuntzaren kudeaketari lotutako antzeko beste zerbitzu batzuk ere.
- Ikerketako erakunde publiko eta pribatuen eta enpresen arteko ikerketa-emaitzen transferentzian laguntzea.
- Enpresen artean, eta bereziki ETEen artean, lankidetzazko ikerketa sustatzea eta garatzea.
- Teknologia enpresa-sektorerara transferitzea eta enpresetan jabetza industrial eta intelektuala sustatzea.
- Oinarri teknologikoko enpresak sortzea eta merkatuan finkatu daitezen bultzatzea.
- Enpresa-lehiakortasuna hobetzeko interesgarriak diren informazioa, ezagutza, aukera teknologikoak eta jardunbide egokiak zabaltzea.
- Enpresak, bereziki txikiak eta ertainak, nazioko zein nazioarteko interakzio-sare eta -foro iraunkorretan integratzea sustatzea, modu horretan nazioartekotzea, erakundeen ikaskuntza-prozesuen hobekuntza eta plataforma teknologikoetan parte hartzea ahalbidetzeko.
- Beste edozein jarduera, zentro teknologiko berriak sustatzeko aukera barne, baldin eta haren emaitzak badira ezagutza teknologikoa eta, hura aplikatuz, enpresen maila teknologiko eta lehiakorra hobetzea, eta, horrela, lagundu badezakete enplegua sortzen, bizi-kalitatea hobetzen eta garapen iraunkorra eta hazkunde ekonomiko eta soziala lortzen.

50. Pertsona fisikoak bakarrik izan daitezke bazkide.

H. Lortek

51. Mondragon Korporazioan integratutako teknologia-zentro horrek sozietate kooperatiboaren forma juridikoa du, eta fabrikazio-prozesuetan eta digitalizazioan ezagutza bikaina sortzea du helburu, industria-ehunera transferitzeko eta, horrela, lehiakortasuna eta iraunkortasuna hobetzeko.

I. Cidetec

52. Zentro teknologiko horrek Fundazioaren forma juridikoa du, eta haren xede eta helburua da gizartearen onura orokorrari eta enpresen lehiakortasunaren hobekuntzari laguntzea, ezagutza teknologikoa sortuz, I+G+i jarduerak eginez eta horien aplikazioa garatuz, bai eta kualifikazio handiko ikertzaileak eta teknologoak sustatzea eta industria-sarean sartzea ere.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Ikerketa eta garapen teknologikoko proiektuak eta programak erakarri, diseinatu, kudeatu, garatu eta gauzatzea, batez ere Elektrokimikaren arloan; horien artean daude energia biltegitratzea, gainazalen ingeniari-tza, nanomedikuntza eta elektrizitatearen material erdieroaleak eta material eroaleak.
- Enpresei eta gainerako gizarte-eragileei teknologia lehiakortasuna hobetzeko eta aberastasuna sortzeko tresna gisa erabiltzeko laguntza, bultzada eta erraztasunak ematea.
- Berrikuntzen berri zabaltzea eta teknologia besteen esku jartzea.
- Helburu zehatz batzuetarako komenigarriak diren jarduera-unitate guztiak sortzea, garatzea eta kudeatzea, hala nola analisi-, kalibratze- eta saiakuntza-laboretegiak, ziurtapen- eta homologazio-laboretegiak, industria-segurtasuna, berrikuntza eta prospektiba.
- Prestakuntzako eta informazio teknikoko ekintzak sustatzea eta egitea.
- Ikertzaileak eta teknologoak sustatzea, enpresetan inplikatu eta sar daitezen, industria-sarea hobetzeko eta modernizatzeko baliabide gisa.

J. Tekniker

53. Teknologia-zentro horren forma juridikoa fundazioarena da, eta haren xedea eta helburua da gizartearen onura orokorrari eta enpresen lehiakortasunaren hobekuntzari laguntzea, ezagutza teknologikoa sortuz, I+G+b jarduerak eginez eta horien aplikazioa garatuz.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Ikerketa eta/edo garapen zientifiko eta/edo teknologikoko mota guztietako jarduerak eta proiektuak egitea, batez ere arlo hauetan: fabrikazio aurreratua, azalera-ingeniari-tza,

produktu-ingeniaritza eta IKTak, bai eta gogoeta estrategikoaren ondorioz sor daitezkeen beste batzuk ere.

- Berrikuntza hedatzea eta teknologia transferitzea, aipatutako jarduerak eta proiektuak gauzatzuz eta jabetza intelektuala eta industrialia lortuz, ustiatuz, transmitituz eta lagaz, mota guztietako lizentzien eta patenteen bidez.
- Laborategiak sortzea, garatzea eta kudeatzea.
- Prestakuntzako eta informazio teknikoko ekintzak sustatzea eta egitea.
- Oinarri teknologikoko enpresak eta negozioak sustatzea eta garatzea.

K. Ideko

54. Teknologia-zentro horrek kooperatiba-sozietatearen forma juridikoa du, eta Mondragon Korporaziokoa da. Fabrikazio-teknologietan eta industria-ekoizpenean espezializatutako zentroa da, eta enpresei beren lehiakortasuna hobetzeko aukera emateko erantzun teknologiko bereizleak eskaintzea du helburu.

L. Ikerlan

55. Teknologia-zentro horrek kooperatiba-sozietatearen forma juridikoa du, eta Mondragon Korporaziokoa da. Haren helburua enpresen erronka teknologikoei erantzuna ematea da, haien lehiakortasuna hobetuz eta ingurunearen garapen ekonomiko eta sozial iraunkorrari lagunduz, hori guztia lidergo teknologikoaren posiziotik eta bere *expertise* eremuetan gaitasun bereizgarriak izanik.

M. CIC Biomagune, Biomaterialen arloko Ikerketa Kooperatiborako Zentroa

56. Teknologia zentro horrek elkartearen izaera du, eta haren helburua da biomaterialen eta teknologia biomedikoen alorreko jakintza zientifiko eta teknologikoa sortzea, produzitzea, sustatzea, zabaltzea, aplikatzea eta ustiatzea, ikerketa eta garapen esperimentaleko jardura sistematikoen bitartez, eta prestakuntza, transferentzia eta emaitzei zabalkunde emateko jarduerak eginez sektore anitzetako gizarte-eragileekin eta eragile enpresarialekin, hirugarrenei irekita beti eta jardura bazkideei bakarrik mugatu gabe, Euskal Berrikuntza Sistemako eragileekin lankidetzan jardutea eta konektatuta egotea sustatuz, EAEko Administrazio Publikoak bultzatuta biozientziei buruz unean-unean indarrean dagoen estrategiarekin bat.

Horretarako, jardura hauek aurreikusten ditu:

- Oinarrizko ikerketa orientatua eta estrategikoa, une bakoitzean indarrean dagoen Ikerketa Estrategikoko Programan ezarritako ildoan arabera.
- Goi-mailako prestakuntza.

- Teknologia eta lotutako ezagutza transferitzea, ikerketaren emaitzak ustiatzeko eta, lehentasunez, elkartutako pertsonen eta erakundeek eta, oro har, gizarteak aprobetxatzeko.
- Bere helburuak betetzeko lankidetzak-hitzarmenak sinatzea beste zentro, erakunde publiko edo pribatu batzuekin, estatukoekin edo nazioartekoekin, edo horien sailekin, ikerketa-institutuekin, zerbitzuekin, fakultateekin eta, oro har, horien edozein atalekin, haien forma juridikoa edozein dela ere.
- Jardueren emaitzak zabaltzea
- Enpresa-ekimen berriak sustatzea

57. Berariaz aurreikusten du bazkide izan daitezkeela Elkartearen helburuak sustatzeko interesa duten pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatu guztiak.

N. Polymat, Basque Center for Macromolecular Design and Engineering

58. Teknologia-zentro horrek fundazioaren forma juridikoa du, eta haren xedea eta helburua neurozientziaren alorrean oinarritako eta bideratutako ikerketako bikaintasun-zentro bat eratzea eta sendotzea da, Euskal Herriko Unibertsitatearekin eta eremu horretan Estatuan zein nazioartean diharduten ikerketa-zentro nagusiekin elkarlanean, gizartearen interesekin bat etorritik, gizartearen garapenaren eta ongizatearen alde eginez eta nazioarteko zientzia-aurrerapena ahalbidetuz.

Horretarako, jarduera hauek aurreikusten ditu:

- Nazioarteko bikaintasuneko ikerketa- eta garapen-zentro bat sustatzea polimeroen sintesiaren, karakterizazioaren, mihizatzearen eta prozesaketaren eremuan.
- Material polimerikoetan oinarritako ikerketa orientatua eta estrategikoa egitea. Bereziki, Fundazioak nazioarte-mailako bikaintasuna bilatuko du honako arlo hauetan: katalisia, polimero birkonbinatzaileak, biobateragarriak eta biodegradagarriak, eta sintesi ortogonalean, baita polimero hibridoak lortzea ere.
- Jakintzaren hedapena eta transferentzia bultzatzea material polimerikoetan, komunitate zientifikoak eta, oro har, gizarteak aprobetxa dezaten.
- Euskal Herriko Unibertsitatearekin lankidetzan aritzea, polimeroekin eta horien aplikazioekin zerikusia duten alderdietan master eta doktoregoko prestakuntza emateko.
- Ezagutza zientifikoaren eta teknikoaren ekoizpena, sustapena eta zabalkundea bultzatzea. Fundazioak bereziki I+Gra hedatuko ditu bere ahaleginak funtsezko gaien inguruan, hala nola polimeroen aplikazioa energiaren alorrean eta aplikazio biomedikoak.
- EAEk eta Euskal Herriko Unibertsitateak material polimerikoetan ikerketa-lanak bultzatzeko funts lehiakorak eta talentu ikertzailea erakartzeko duten gaitasuna hobetzea.
- Unibertsitateekin eta ikerketa-zentroekin lankidetzak zientifikoak eta akademikoak ezartzea. Lankidetzak zientifikoak sustatzea EAEn, estatuan eta nazioartean dauden unibertsitate, ikerketa-zentro, teknologia-zentro eta enpresekin.

- Baliabide propioak, diru-laguntzak, bekak, laguntzak eta dohaintzak lortzea, erakunde publikoek zein pertsona fisiko eta juridiko pribatuek emandakoak, fundazioaren helburuak lortzen laguntzen duten jarduerak finantzatzeko.
- Nazioko eta nazioarteko topaketa zientifikoak antolatzea.
- Euskal Herriko Unibertsitatearekin lankidetzan aritzea, polimeroen arloko prestakuntzan, ikerketan, transferentzian eta berrikuntzan unibertsitate hori nazioarteko gune garrantzitsu gisa sendotu dadin beharrezkoak diren jarduerak sustatzeko.

IV. LANKIDETZA PUBLIKO-PRIBATUA ETA LEHIAREN DEFENTSA

59. Arlo publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzak abantaila nabarmenak dakarzkie enpresei lehiakortasunaren eta berrikuntzaren arloetan, baina arriskuak ere baditu lehiaren defentsaren ikuspuntutik.

1. Abantailak

60. Lankidetzak publiko-privatua formula ezin hobea da zerbitzu publikoak hobetzeko eta eraginkortasun, efizientzia eta kalitate handiagoa lortzeko¹⁹.

Alde batetik, lankidetzak publiko-privatuaren ereduak helburu publikoak betetzea errazten du (eraginkortasuna); izan ere, administrazio publikoek erakunde pribatua kontratatzen dute (irabazteko asmoarekin edo asmorik gabe), espezializazio eta ezagutza handiagoa baitu sektorean.

Bestetik, lankidetzak publiko-privatuak aurrezteak eta ekoizpenean eta zerbitzuak ematean kostuak murriztea errazten du (efizientzia), ez bakarrik kostu finkoak erakunde laguntzaileari eskualdatzen zaizkiolako, baita sektoreko erakunde lehiakorrenarekin lankidetzan aritzen delako ere; izan ere, erakunde horrek ahalik eta kostu txikienarekin eman dezake zerbitzu publikorik onena, eta, gainera, berriro egin dezake inbertsio handirik egin gabe.

61. Halaber, lankidetzak publiko-privatuak ere balio soziala ekar dezake; izan ere, administrazio publikoek, estrategia hori erabiliz, gure garaiko arazo sozial ugariak konpontzen jarrai dezakete, nahiz eta ez eduki horretarako beharrezkoak diren baliabideak (ekonomikoak, teknologikoak, etab.) eta gaitasunak (espezializazioa, *expertise*).

---

¹⁹ Pastor Albaladejo, Gema, *Pros y contras de la colaboración público-privada ¿un modelo generador de valor público?* Politikaren eta Administrazioaren Zientziaren XII. Biltzar Nazionala, Euskal Herriko Unibertsitatea, 2015eko uztailak 13-15, V. Arloa. Kudeaketa publikoa eta politika publikoak, 5.11 GTri aurkeztutako ponentzia. Politika publikoak kudeatzea krisi polidrikoko testuinguru batean.

2. Arriskuak

62. Gaur egungo gizartean, ordea, eremu horietara hedatutako lankidetzak kaltegarria izan daiteke lehiarentzat. Hain zuzen ere, lehiaren defentsarako araudia diseinatu da enpresa-lankidetzak horren barruan lehiaren eta ongizate-estatuaren aurkakoak eta, ondorioz, azken kontsumitzailearentzat kaltegarriak, izan daitezkeen jardunbideen aurka borrokatzeko.

Mundu mailan, lehiaren defentsarako agintaritzen jomugan egoten dira horrelako lankidetzak. Europako Batzordeak, adibidez, zehapen ugari ezarri ditu prezio-akordioengatik edo lehiakideen artean informazio sentikorra trukatzegatik.

63. Lankidetzak-erakunde publiko-pribatuak kudeatzaileek honako puntu hauek hartu beharko lituzkete kontuan, lehiaren arloan arriskuak saihesteko²⁰:

- **Merkatu adierazgarriaren definizioa:** argi eta garbi definitu behar da merkatu geografikoa, bai eta ekoiztiko edo hornitutako produktuena eta enpresek emandako zerbitzuena ere.
- **Merkatu-kuotak:** merkatu-kuota baloratu behar da hornidura-katearen maila bakoitzean eta egungo kideen eta kide izan daitezkeen merkatu lotuetan.
- **Legezko salbuespenak:** *minimis* jokabideen eta kategorien arabera salbuespenetarako baldintzak aztertu behar dira.
- **Bilerak egiteko kontuan hartu beharreko neurriak:** bilerak gai-zerrendari lotu behar zaizkio, eta baztertu egin behar da klusterraren jarduerarekin zerikusirik ez duten gaiak tratatzea.
- **Efizientziak probatzea:** klusterrak lehiaren agintaritzekin gatazkarik badu, klusterraren efizientziak arrazoitu eta kuantifikatu behar dira, enpresa-lankidetzak azken kontsumitzailearen onerako eta berrikuntza hobetzeko balio duela frogatuz, horrela badagokio.
- **Prestakuntza:** oso gomendagarria da klusterreko kideek prestakuntza egokia izatea lehiaren arloan.

64. Jarraian, lankidetzak publiko-pribatuak lehiaren arloan eragin ditzakeen arrisku zehatzak aztertuko ditugu.

---

²⁰ Pavelka, Tomas y Pavelkova, Drahomira, *Clusters and Competition: Legal Limits on Cooperation and Information Sharing*, https://www.academia.edu/11654645/Clusters_and_Competition_Legal_Limits_on_Cooperation_and_Information_Sharing

A. Informazio-trukeak

65. Lankidetzak publiko-pribatuak, enpresa lehiakideen eta erakunde publikoen arteko klusterrak sortuz edo enpresek teknologia-zentroetako gobernu-organismoetan parte hartuz eratutakoak, informazio sentikorra trukatzeko eragin dezake.

66. Lehiakideen²¹ artean informazio sentikorra trukatzeko berez arau-hauste bat da, Lehiaren Defentsari buruzko uztailaren 3ko 15/2007 Legearen (LDL²²) 1. artikuluan ("Kolusiozko jokabideak") eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren (EBFT) 101. artikuluan xedatutakoa, truke horrek lehiaren aurkako beste jardunbide batzuk egitea erraztu baitezake, hala nola prezioak edo bestelako merkataritza-baldintza batzuk hitzartzea. Horregatik, enpresen informazio estrategikoa trukatzeko ez dator bat enpresa-logikarekin, eta merkatuaren lehia-funtzionamendu zuzenaren oinarriko arauen aurkako da²³.

67. Horri dagokionez, Europar Batasuneko Funtzionamendu Itunaren 101. artikuluan jasotakoak lankidetzak horizontaleko²⁴ akordioetan ezartzei buruz Europako Batzordeak emandako zuzentarauen jakinarazpenean jasota dagoenez, merkatuaren gardentasuna modu artifizialean handituz, informazio estrategikoa trukatzeko erraztu egin dezake enpresen lehia-jokaeraren koordinazioa (hau da, bat etortzea), eta, ondorioz, lehiaren ondorio mugatzaileak sor daitezke (65. paragrafoa).

Era berean, jakinarazpenean jasota dago zenbait informazio-truke, beren ezaugarriengatik, orokorrean, karteltzat hartu behar direla.

59. Bestalde, lehiakideen artean informazioa trukatzeko akordio bat, hitzartutako jardun bat edo enpresa-elkarte baten erabaki bat izan daiteke, prezioak edo zenbatekoak finkatzeko, bereziki. Orokorrean, informazio-truke horiek kartel izango dira, eta, ondorioz, isuna ezarriko zaie. Informazio-trukeak erraztu egin dezake, baita ere, kartel bat ezarri ahal izatea, enpresek kontrolpean badute parte-hartzaileek baldintzak betetzea. Informazio-truke horiek kartelen berezko partetzat hartuko dira.

²¹Lehiaren Euskal Kontseilua, *Eraikuntza eta Urbanizazioko Prezioen Oinarriari buruzko txostena*, 2020ko maiatzaren 27koa.

https://www.competencia.euskadi.eus/contenidos/informacion/informes/es_informes/374-PROM-2019-INFORME-BASE-PRECIOS-EDIFICACION.pdf

²² <https://www.boe.es/eli/es/l/2007/07/03/15/con>

²³LBNaren 2011ko martxoaren 2ko Ebazpena (S/0086/08 espedientea, Ile-apainketa Profesionalari buruzkoa)

https://www.cnmc.es/sites/default/files/33561_20.pdf

LMBNren 2015eko uztailaren 23ko Ebazpena (S/0482/13 espedientea, Auto-fabrikatzaileak)

https://www.cnmc.es/sites/default/files/685749_21.pdf

²⁴ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011XC0114\(04\)&from=ES](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011XC0114(04)&from=ES)

(...)

74. Hala, lehiakideen artean etorkizunean aurreikusitako prezioei edo zenbatekoei buruzko datu indibidualizatuen trukeak lehiaren mugapentzat hartu beharko liriateke, 101. artikuluko 1. apartatuaren arabera. Gainera, lehiakideek modu pribatuan informazioa trukatzan baldin badute etorkizuneko prezioei edo zenbatekoei dagokienez, horiek, normalean, karteltzat joko dira, eta kartelei dagozkien isunak jarriko zaizkie; izan ere, haien xedea prezioak edo zenbatekoak zehaztea da, orokorrean. Karteltzat hartzen diren informazio-trukeek, 101. artikuluko 1. apartatuan xedatutakoak urratzeaz gain, nekez betetzen dituzte artikuluko 3. apartatuko baldintzak.

68. Informazio-truke horiek, hala ere, lehiaren aldekoak izan ahalko liriateke, zenbait inguruabar betez gero. Beste gauza batzuen artean, honako hauek baloratu behar dira: merkatuaren egitura (lehiakorrak edo oso kontzentratuak badira), trukaturako informazioaren ezaugarriak (antzinatasuna, maiztasuna, gehitze-maila), elaborazio-metodologia (merkatuko estatistikak), informazioa aurkezteko modua (nola helarazten den) eta informazioa nork aurkezten duen (agintaritzza publikoak, organo independentea).²⁵

69. Horregatik, lankidetzan publiko-pribatuko proiektuetan enpresa lehiakideek parte hartzen dutenez, kontu handiz jokatu behar da, enpresen lehia-portaera bateratu lezakeen informazio sentikor edo estrategikorik trukatu ez dadin, Lehiaren Defentsari buruzko Legearen 1. artikuluan edo Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren (EBFT) 101. artikuluan xedatutakoaren aurka.

B. Hirugarrenen aurkako boikota

70. Proiektu publiko-pribatuetan parte hartzen duten enpresak batera erreakzionatzeko joera izan dezakete proiektu horietan parte hartzen ez duten enpresa lehiakideen aurrean; horrek, baterako jardunak helburu legitimoa izan badezake ere, operadoreen portaera-independentzia urratzea ekarriko luke, eta operadoreak merkatutik baztertzearen ondorioa eragin dezake.

71. Hala, Lehiaren Defentsarako Auzitegia zenak honako hau erabaki zuen²⁶:

Boikot-akordioa kolusio-akordio bat da, eta LDLaren kasu espezifikoetan berariaz sartuta ez egon arren, klausula orokorrean sartuta dagoela ulertu behar da, operadore baten —boikota

²⁵CDCAren Ebazpena, 2009ko irailaren 30ekoa, (S 02/2009 espedientea, Eraikuntzaren Kodifikazio eta Prezio Bankuaren Fundazioa)

http://www.juntadeandalucia.es/defensacompetencia/sites/all/themes/competencia/files/pdfs/Resolucion_S02_2009.pdf

²⁶LDaren 1996ko uztailaren 4ko Ebazpena, (366/95 espedientea, Santanderreko Prentsa Saltzaileak) https://www.cnmc.es/sites/default/files/71815_8.pdf

nozitzen duenaren— enpresa-askatasunari eraso egiten baitio zuzenean, eta operadore hori behartuta baitago, bere borondatearen aurka, enpresa-politikako erabaki jakin batzuk hartzera bere salmentak ahuldu ez daitezzen, baita merkatua utzi beharrik ez izateko ere. Hau da, merkatuaren lehia-funtzionamendua, autonomiaz eta askatasunez hartutako erabakietan oinarritua, aldatu egiten da operadore batzuek kolektiboki eragindako derrigortzearen ondorioz. Boikota, hertsapen kolektiboaren modu gisa, askatasunaren aurkako eraso den aldetik, kolusio-akordioa da, eta ezin du justifikaziorik izan, inposatu nahi dena bidegabea ez izatearen kasu hipotetikoan ere ez.

72. Ondorioz, kluster bat osatzen duten enpresek muturreraino eraman behar dute beren portaera, klusterretik kanpoko enpresekiko harremanetan ez dadin ulertu haien aurrean baterako jarduera erreaktiboa dagoenik.

C. Baterako erosketak

73. Proiektu publiko-pribatuetan parte hartzen duten enpresek gauza dezaketen beste praktika bat izan daiteke haien artean akordioak egitea ondasun eta zerbitzu jakin batzuk beren hornitzaileekin batera negoziatzeko eta kontratatuzko; izan ere, akordioak kide guztien erosketa-bolumenak batuta, hornidura-baldintza hobeak lor daitezke. Hala ere, abantaila ekonomiko horrek lehia murriztea ere eragin dezake.

74. Europako Batzordearen aipatu komunikazioak, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 101. artikulua lankidetzat horizontaleko akordioetan aplikatzeari buruzkoak, oinarritzko printzipioak jasotzen ditu lehiakideen arteko erosketa bateratuko akordioek lehiaren defentsarako arauekin duten bateragarritasuna aztertuzko.

Komunikazio horren arabera, arau-hausteen arrisku nagusiak hiru motatakoak izan daitezke:

- Akordioak handitu badezake akordioak kideen erosteko ahalmena produktuaren saltzaileei edo zerbitzu-emalderi dagokienez, prezioak lehia-mailatik beherakoak izan daitezzen (merkatu-boterea balio-katean atzerantz handitzea).
- Akordioak ondorio negatiboak eragin baditzake produktuaren edo zerbitzuaren beste kontsumitzaile edo erabiltzaile batzuegan, prezio handiagoak ordaindu behar izateagatik edo hornitzaile efizienteei sarbidea mugatzeagatik (esklusio-efektua).
- Akordioak enpresa lehiakideen kostuen zati handi bat homogeneiza badezake, eta horrek bultzatzen baditzake gero haien portaera beren merkatu propioetan koordinatzera (merkatuko boterea balio-katean aurrerantz handitzea).

75. Aipatutako arriskuetakoren bat sor ote daitekeen zehazteko, testuinguru ekonomikoa aztertu beharko litzateke, eta, bereziki, akordioan parte hartzen dutenen

egoera —hala beren merkatuan nola hornidura-merkatuan—, kostuen egitura eta dagokion merkatuaren epe ertain eta luzerako aurreikuspenak.

Parametro horiek aztertuta, ondorio horietakoren bat dagoela ondorioztatzen bada, LDLren 1.3 artikuluan jasotako hiru inguruabarrak gertatzen diren azertu beharko da:

- Kontsumitzaile edo erabiltzaileei lortzen diren onuretan bidezko modu batean parte hartzen uztea.
- Interesa duten enpresei helburuak lortzeko ezinbestekoak ez diren mugak ez jartzea, eta
- Parte hartzen duten enpresei aurreikusten diren produktu edo zerbitzuen zati handi baten inguruan lehia desagerrarazten ez uztea.

Inguruabar horiek gertatuz gero, baterako erosketarako akordioa, lehian arriskuak eragin arren, ezin izango litzateke lehiaren aurkakotzat jo.

D. Merkaturatzeko akordioak

76. Proiektu publiko-pribatuetan parte hartzen duten enpresek gauza dezaketen beste praktika bat ondasunak edo zerbitzuak batera merkaturatzeko erabakiak hartzea izan daiteke.

Akordio horiek lehia murriztu dezakete, besteak beste prezioak finkatuz edo ekoizpena mugatuz, alderdiek erabaki baitezakete zer produktu-bolumen merkaturatuko den, eta eskaintza murriztu. Era berean, akordio horiek partaideek merkatuak banatzeko bitarteko bihur daitezke, adibidez, aldean ekoizpen-instalazioak merkatu geografiko desberdinetan kokatuta daudenean.

Ondorio horietakoren bat gertatuz gero, LDLaren 1.3 artikuluan jasotako hiru inguruabarrak ere azertu beharko lirateke.

3. Erakunde publikoen eginkizuna

77. Lankidetzeta publiko-pribatuetan parte hartzen duten erakunde publikoek enpresa bereberekin lankidetzan aritzeko tentazioa izan dezakete, beste lehiakide batzuen kaltetan, edo finantzazio handiagoa eman diezaiekete zentro teknologiko batzuei beste batzuei baino.

78. Horregatik, erakunde publikoei neutraltasun zorrotza eskatu behar zaie, klusterretan eta zentro teknologikoetan ahalik eta partaidetzeta handiena eta enpresa bakoitzaren aukera-berdintasuna bultzatuz, eta zentro teknologiko bakoitza behar bezala finantzatuz, ezagutza enpresa-mundura transmititu dadin errazteko.

4. *Compliance* programak

79. Enpresek, baita proiektu publiko-pribatuetan parte hartzen dutenek ere, beren erakundearen barruan Lehiaren Zuzenbidearen arau-hausteak egiteko arriskua murriz dezakete, bai eta horren ondorio kaltegarriak ere (isunak, kalteengatiko ordainak, kontratuen deuseztasuna, ospe-kostuak, etab.), prebentzio-politika ezarriz²⁷.

Horretarako, lehiaren arloko *compliance* edo betetze programa bat ezarri behar da, helburu hauek izango dituena:

- Lehia askearen kulturari buruzko prestakuntza ematea enpresako organo erabakitzaileei, zuzendariei eta langileei.
- Enpresan gerta litezkeen lehiaren arloko arau-hausteak azkar antzematea.
- Neurri zuzentzaileak ezartzea.

80. Enpresek nahi badute beren erakundeek lehia askea errespetatzea, borondate hori agerian jarri behar dute erabakitze- eta gobernu-organoei hartutako konpromiso-adierazpen baten bidez, asmoen adierazpen hutsetik harago joango litzatekeena.

Adierazpen hori enpresaren Plan Estrategikoan txertatu beharko dute, helburu eta hobekuntza-mekanismo gisa. Betetze-programaren betearazpena kontuan hartu behar da enpresaren urteko aurrekontuan. Baliabiderik gabe, ez dago benetako konpromisorik.

81. Era berean, eskuliburu edo gida bat egin beharko dute, erakundeko kide guztiek erraz eskuratzeko modukoa (adibidez, enpresaren intranetean), eta argi eta zehatz hau azalduko duena:

- Zein diren lehia askearen onurak eta horiek urratzearen arriskuak,
- Zein jokabide diren zilegiak eta zein ez-zilegiak lehiaren zuzenbidearen ikuspuntutik, batez ere enpresa jakin batean probabilitate handienarekin gerta daitezkeenei dagokienez.
- Betetze-programaren arduraduna edo arduradunak zein diren.
- Nola funtzionatzen duen komunikazio- eta salaketa-kanalak.

82. Era berean, lehiaren zuzenbidean espezializatutako pertsona bat izendatu beharko da, betetze-programa garatzeko eta aplikatzeko prestakuntza nahikoa duena (*Compliance Officer de Competencia*), eta harekin komunikatzeko kanal anonimo bat

²⁷ Lehiaren Euskal Agintaritza (LEA), *Lehiaren alorreko Konplimendu Gida*, 2019.

https://www.competencia.euskadi.eus/contenidos/informacion/guias_gidak/es_guias/Gu%C3%ADa%20de%20Compliance%20en%20materia%20de%20competencia.pdf

ezarri, langileek enpresaren barruan lehiaren aurka ikusten dituzten praktikak sala ditzaten.

83. *Compliance* programa ezin da estatikoa eta aldaezina izan. Berrikusi eta eguneratu egin behar da.

Ikuskatu ondoren, aztertu behar da hutsuneak eta prozesu ez-eraginkorrak detektatzen diren.

Eguneratu egin behar da, hau gertatzen bada:

- Lehia defendatzeko arauetan aldaketak.
- Berritasunak kontrol-agintaritzek eta epaileek lehiari buruzko arauak interpretatu eta aplikatzean.
- Aldaketak merkatuan lehiatzeko baldintzetan
- Sartzeko oztopoak kentzea (desarautzea).
- Aldaketak enpresaren merkataritza- edo antolaketa-politikan.

V. KONKLUSIOAK

84. Lankidetzaren publiko-pribatuaren kontzeptua eboluzionatuz joan da, eragile publikoen eta pribatuen artean diskrezionalitate partekatua egotea eskatzen duen egungo kontzepturaino, zeinaren arabera borondatezko lankidetzan arituko baitira eta produktuak eta/edo zerbitzuak elkarrekin garatuko baitituzte, arriskuak, kostuak eta onurak partekatuz.

85. Lankidetzaren publiko-pribatua formula ezin hobea da zerbitzu publikoak hobetzeko eta eraginkortasun, efizientzia eta kalitate handiagoa lortzeko, bai eta enpresa pribatuen lehiakortasuna eta berrikuntza hobetzeko ere.

86. Lankidetzaren publiko-pribatua formula eraginkortzat jotzen da krisi ekonomiko larriaren kasuan —hala nola Covid-19aren pandemiatik eratorritakoa— susperraldi ekonomikoa errazteko eta, ondorioz, Europar Batasuneko *Next Generation EU* Suspertze eta Erresilientzia Funtsen inbertsioak jasotzeko.

87. Lankidetzaren publiko-pribatua ez dago arriskuetatik salbuetsita lehiaren ikuspegitik, eta, beraz, beharrezkoa da erakundeek eta enpresek arreta handiz jokatzeko eta lehiaren defentsarako agintaritzek beren jarduna zaintzea.

VI. I. ERANSKINA. LANKIDETZA PUBLIKO ETA PRIVATUKO JARDUNBIDE EGOKIEN DEKALOGOA

LEHENA: Erakunde publikoek neutraltasuna erakutsi behar dute enpresa pribatuekiko, edozein enpresak beti izan dezan zabalik lankidetzaren publiko-pribatuaren bidea.

BIGARRENA: Erakunde publikoek kasuan kasuko sektoreko enpresa guztien klusterretan eta zentro teknologikoetan parte hartzea sustatu behar dute, baina betiere enpresa bakoitzaren askatasuna errespetatuz.

HIRUGARRENA: Erakunde publikoek finantziario egokia bermatu behar diote zentro teknologiko bakoitzari, ezagutza enpresa-mundura transmititu dadin errazteko.

LAUGARRENA: Lankidetzaren publiko-pribatuko horrelako proiektuetan parte hartzen duten erakundeek irekita egon behar dute sektoreko enpresa guztiek parte har dezaten, betiere enpresa bakoitzaren askatasuna errespetatuz.

BOSGARRENA: Horrelako erakunde publiko-pribatuetan parte hartzen duten enpresek saihestu egin behar dute beren jokabidea bateratuko lukeen informazio sentikorra edo estrategikoa trukitzea.

SEIGARRENA: Proiektu publiko-pribatuetan parte hartzen duten enpresek muturreraino eraman behar dute beren portaera, beste enpresekiko harremanetan ez dadin ulertu haien aurrean baterako jardura erreaktiboa dagoenik.

ZAZPIGARRENA: Lankidetzaren publiko-pribatuetan parte hartzen duten enpresek, ondasun eta zerbitzu jakin batzuk beren hornitzaileekin batera kontratatzen badituzte, lehia defendatzeko arauekin bateragarria den moduan egin behar dute.

ZORTZIGARRENA: Lankidetzaren publiko-pribatuko proiektuetan parte hartzen duten enpresek, ondasunak edo zerbitzuak batera merkaturatzen badituzte, lehia defendatzeko arauekin bateragarria den moduan egin behar dute.

BEDERATZIGARRENA: Lankidetzaren publiko-pribatuko proiektuetan parte hartzen duten enpresek bermatu behar dute ezagutza gainerako enpresa parte-hartzaileei helarazten zaiela.

HAMARGARRENA: Oso gomendagarria da proiektu publiko-pribatuetan parte hartzen duten enpresek lehiaren arloko *compliance* programak izatea.

VII. II.ERANSKINA. EUSKAL AUTONOMAI ERKIDEOGKO KLUSTER, TEKNOLOGIA ZENTRO ETA ELKARTEEI BURUZKO TXOSTENA

Txosten honi Bilboko Merkataritza, Industria, Zerbitzu eta Nabigazio Ganberak (CÁMARABILBAO) egindako klusterrei, teknologia-zentroei eta elkarteei buruzko txostena erantsi zaio.

Hala ere, txosten honetan ez da aztertu CÁMARABILBAOren txostenean zerrendatutako enpresa-elkarteen jarduera, lankidetzaren publiko-pribatuaren eremua gainditzen duelako. Elkarte mota horren arriskuek antzeko ezaugarriak izan ditzaketen arren, arrisku horiek geroago aztertuko dira; izan ere, enpresa-elkarteak izaera pribatuko erakundeak dira, formalki eta publikoki elkartzen diren enpresen arteko akordioetan oinarrituak, multzoarentzat onuragarriak diren baldintzak lortzen laguntzeko, haien artean babesteko eta eremu eta lurralde jakin batean interes komunak defendatzeko.